

školská četba

Karel Hynek Mácha

MÁJ

Máj – lyricko-epická skladba českého romantismu, vrchol básnickovy tvorby, základní dílo moderní české poezie; má 4 zpěvy, 2 intermezza a vcelku prostý děj. Příběh otcovraha, vydědence společnosti je východiskem k filozofickým úvahám o smyslu života a obžalobě společnosti.

KAREL HYNEK MÁCHA (1810-1836) – básník, prozaik, dramatik; měl zálibu v divadle a cestování; miloval život, člověka, přírodu a nade vše svou vlast, po jejíž svobodě a slávě toužil.

Dílo: dále *Večer na Bezdězu*, *Marinka*, *Kat*, *Cikáni*, *Pout' krkonošská*, *Křivoklad*, deníky.

Přínos:

– první český moderní básník – představitel vrcholného romantismu – rozpor snu a skutečnosti – základ moderního básnického jazyka – hudebnost verše – obrazové bohatství – inspirace májovců (V. Hálka, A. Heyduka), V. Dyka, J. Hory, F. Hrubína, V. Holana

Karel Hynek Mácha

MÁJ

2011

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takového sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obházet technické zabezpečení elektronické knihy.

© *Carpe diem*, 2011

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic, EU

ISBN 978-80-87195-69-7

OBSAH

1

2

Intermezzo I

3

Intermezzo II

4

*Mnovováženému pánu a panu
Hynkovi Kommovi,
usedlému měšťanu pražskému,
vlastenci horlivému,
na důkaz uctivosti obětuje spisovatel.*

Čechové jsou národ dobrý!
Nešťastný, jenž v nouzi lká,
nechť se k Čechovi obrátí,
ten mu rychlou pomoc dá;
byť i Čecha nepřitelem,
nešetří Čech jeho vin.
Čechové jsou národ dobrý,
a Ty Čechů věrný syn!

Sbor:

*Věrný syn i bratr náš,
dobré Čechů srdce máš!*

Čechové jsou národ statný,
nepřemožen český voj.
Nechť se s vítězstvím rozloučí,
proti němuž český boj.
Čech kde stojí, krutá bitva
tamť, i mnohý slavný čin.
Čechové jsou národ statný,
a Ty Čechů věrný syn!

Sbor:

*Věrný syn i bratr náš,
statné Čechů srdce máš!*

Čechové jsou národ věrný,
věrnost jejich první čest;
vlasti své i svému králi
Čech i v smrti věrný jest.
Bůh můj – král můj – vlasti moje!
Poslední je Čecha vzdech.
Čechové jsou národ věrný,
a Ty syn jich – věrný Čech!

Sbor.

*Věrný Čech i bratr náš,
věrné Čechů srdce máš!*

Věrný syn jsi Čechů kmene,
věrný bratr bratřím svým;
jazyk český je i Tobě
otců drahým dědictvím.
České hory – české doly –
české luhy – český háj –
šírá vlast – ta česká země
nejmilejší! Tobě ráj.

Sbor.

*Věrný Čech jsi – vlastenec,
protož vděčný u věnec
květ Ti vije Čecha máj!*

1

Byl pozdní večer – první máj –
večerní máj – byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
kde borový zaváněl háj.
O lásce šeptal tichý mech;
květoucí strom lhal lásky žel,
svou lásku slavík růži pěl,
růžinu jevil vonný vzdech.
Jezero hladké v křovích stinných
zvučelo temně tajný bol,
břeh je objímal kol a kol;
a slunce jasná světů jiných
bloudila blankytnými pásy,
planoucí tam co slzy lásky.
I světy jich v oblohu skvoucí
co ve chrám věčné lásky vzešly;
až se – milostí k sobě vroucí
změnivše se v jiskry hasnoucí –
bloudící co milenci sešly.
Ouplné lůny krásná tvář –
tak bledě jasná, jasně bledá,
jak milence milenka hledá –
ve růžovou vzplanula zář;
na vodách obrazy své zřela
a sama k sobě láskou mřela.
Dál blyštil bledý dvorů stín,
jenž k sobě šly vzdy blíž a blíž,